

Borealis

– norræn myndlist 1983

Fyrsta farsýning myndlistar á vegum Norrænu listmiðstöðvarinnar í Sveaborg stendur nú yfir. Hlaut hún nafnið „Borealis – norræn list 1983“ og voru valdir til hennar þrír listamenn frá hverju Norðurlandanna, nema einn Færeyingur. Af Íslands hálfu eru þátttakendurnir þau Ásgerður Búadóttir, Gunnar Örn Gunnarsson og Magnús Tómasson, en Svíinn Tage Martin Hörting valdi verkin á vegum Sveaborgar.

Sýningunni var hleypt af stokkunum í Helsingfors Konsthall þann 27. maí á síðasta ári og stóð fram í júlí, en var þaðan flutt á Charlottenborg í Kaupmannahöfn, og nú

inaviskan samnefnara“. Það er fullt af slæmum dæmum slíkrar meðalmennsku annarsstaðar á hnettinum.

Borealis sýnir margan vott þess, að það sé raunverulega mikið um að vera í listinni nú um stundir. Og ef til vill með meiri hraða en jafnvel sá, sem opinn er fyrir flestum nýjungum, getur með góðu móti fylgt. Borealis er ein af mest spennandi sýningum sem Listasafn Suðurlands hefur enn boðið upp á.

Í blaði þýskumælandi Jóta, Der Nordschleswiger, kallar Uwe Lempelius umsögn sína „Mögnuð listaverk tjá kalda storma okkar tíma“. Síðan segir hann: „Hér er ekki sýnd nein glaðleg stofulist, sýningin í teikni aflmikillar listar, þar sem fjallað er um ýmskonar mannlegar hneigðir á myndrænan hátt. Hvergi bregður þar fyrir köld-

Íslendingarnir á sýningunni: Ásgerður, Magnús og Gunnar Örn

síðast var hún í Listasafni Suðurlands, þar sem henni lauk nú 15. janúar. Næsti áfangi hennar verður Kunsternes Hus í Ósló, en hingað á Kjarvalsstaði er hún væntanleg næsta sumar.

Allmikið hefur verið um sýninguna skrifað, og hafa nú borist umsagnir um Borealis í hinu nýja og glæsilega listasafni í Tönder. Ulf Gudmundsen skrifar í blaðið Vestkysten og segir: „Ísland kemur á óvart. Vefnaður Ásgerðar Búadóttur, með upphleyptum hrosshársflötum, er heillandi, og Magnús Tómas ítrekar af snilli hið gamlgróna hugmyndafrælsi Sögu-eyjunnar. Kassar hans með uppstoppuðum fuglum eru einkar áhrifaríkir: Hér gengur eggjð á fótum, spörinn er sýndur sem stríðsþota, leðurblakan hefur sig til flugs og gott ef steinninn fær ekki líka vængi! Hér mætir auganu fugl í rafmagnsstól, gagnnístur söngvari, og margt annað ótrúlegt er á seyði. Hinn þriðji Íslendinganna er Gunnar Örn Gunnarsson, sem er sjálfur talsverður örn í áhrifamiklu málverki sínu og kröftugu litum. Bravó Ísland!“

Í Jydske Tidende segir Morten Böcker: „Skóðandinn hefur mikið upp úr Borealis. Sýningin er stórkostlega eggjandi, hneykslandi, „geggjuð“, full af andstæðum – og í heild sinni tjáning þeirrar veraldar sem við lifum í. Og hér er það vel að merkja, að Norðrið er ekki neitt einangrað fyrirbæri á jafnarkringlu þessa áratugar.“

Listamennirnir anda frjáltslega, guði sé lof, því skelfing væri það leiðinlegt ef sýningin hefði verið skorin niður við einhvern „skand-

um formalisma af ætt l'art pour l'art-vidhorfa.“

Fuglar Íslendingsins Magnúsar Tómassonar verka í senn sem ákæra og hrollvekja. Hann setur hluti sína á svið. Rós liggur undir fallöxi, spörfugl er reyrdur niður í rafmagnsstól. Áhorfandinn hlýtur að spyrja sig: Hver var dómarinn? Þessar sviðsetningar Magnúsar Tómassonar eru listrænt-fagurfræðilegar, en þær knýja skoðandann til þess að tengja þær hliðstæðum úr mannlfínu sjálfu.

Mjög fáir hlutir á sýningunni eru hugsadír sem hrein hugleiðingarverk (Meditationsobjekte). Helst væri þar að nefna vefnaðinn. Ásgerður Búadóttir sýnir stærð og formrænan styrk í veggklæðum sínum, og með því að vefa í þau stríð hrosshársform tekst henni að skapa úr þeim sjálfstæðan hlutveruleika.

Pótt málalalisti hafi hvað eftir annað verið dæmd dauð, og einkum snemma á sjöunda áratugnum, þegar objektið – hlutgervingurinn – var í hæstum metum, koma samt stöðugt fram ungir listamenn sem notfæra sér þann gamla miðil, olíulitina, penslana og léreftið. Þannig skapar Íslendingurinn Gunnar Örn Gunnarsson – mannamyndir og andlit úr óblönduðum litflekklum, sem eru þó í eðli sínu annað og meira: ímynd þeirra átakamiklu og sprengikenndu afla sem stjórna mannlegri tilvist. Í því minnir hann mjög á Francis Bacon. Uwe Lempelius lýkur grein sinni með þeirri ósk, sem margir sýningargestir muni taka undir, að Borealis mætti einnig finna sér gististað sunnan landamæraanna.

fyrir SPRENGIDAG

Saltkjöt og baunir

Lítið við í verslunum okkar

Stórmarkaðurinn. Skemmuvegi 4a

KRON Fellagörðum
KRON Snorrabraut
KRON Stakkahlíð
KRON Dunhaga

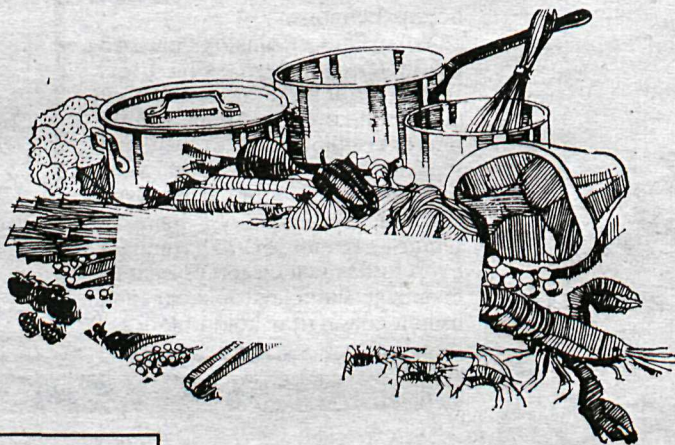
KRON Tunguvegi
KRON Langholtsvegi
KRON Hlíðarvegi

KAUPFÉLAG REYKJAVÍKUR OG NÁGRENNIS

Sprengidagurinn

Saltkjöt, gular baunir. Rófur, bacon og laukur.

Opið:
Mánud.-fimmtud. 9–19
föstud. 9–20
laugard. 9–16.

JL husið

Jón Loftsson hf.
Hringbraut 121 Sími 10600

